

AZ INFORMÁCIÓS VÁROS

(Manuel Casteles: *The Informational City*, Basil Blackwell, 1989)

Alapvetően megváltozott a tér, a hely és a távolság természete. A világ különböző városai, régiói átalakulóban vannak a piacgazdaság átforgalmazása és a technológiai forradalom együttes hatására. Ezek a könyv kiinduló tézisei, melyeket Castells nemcsak meggyőző módon bizonyít, hanem új szellemű elméleti okfejtésre is vállalkozik.

A könyv az információs technikák, a gazdasági struktúraváltás és térbeli-társadalmi változások összefüggéseit elemzi a fejlett világ országaiban — ezen belül is elsősorban az USA-ban — zajló városi és regionális fejlődés tapasztalatai alapján. A tények felsorakoztatása mellett a szerző arra is vállalkozik, hogy a megfigyelt folyamatok okait és következményeit is megnevezze. Bemutatja a legfejlettebb technológiát alkalmazó iparágak térbeli elhelyezkedését, a hivatali munka automatizálásának és a szolgáltatások decentralizálásának hatásait; a duális városok kialakulásának folyamatát, amelyet a management és a munka közötti kapcsolatrendszer radikális megváltozása idézett elő. Megismerkedhetünk azzal is, miként formálódik át a városi és rurális térségek arculata a jóléti társadalomból (welfare state) a háborúmentes társadalomba (warfare state) való átmenet során.

Castells a fenti problémákat a mindinkább nemzetközivé váló gazdaság és az információs technológiák fejlődésének keretében tárgyalja. A "folyamatok új tere" olyan logikában működik, amely áthatja a nemzeti karakterrel bíró kultúrákat és történelmeket, régiókat és városokat, és amely szétrepesztja a jelenleg érvényes társadalmi-gazdasági viszonyokat. A szerző aggodalmát fejezi ki az új, információs alapon nyugvó polgári demokráciák közösségeinek, társadalmainak autonómiájáért.

(Kiadói katalógus alapján)

A HOLNAP VÁROSAI

(Petes Hall: *Cities of Tomorrow*, Basil Blackwell, 1988)

A könyv a huszadik század városformáló ideáinak, eseményeinek, személyiségeinek története: extravagáns víziók, nagy ambíciók, amelyek gyakran elhibáztak bizonyultak. A történet a szegény és privilégiumok nélküli emberek iránt érzett aggodalommal és szánalommal kezdődik, s ugyanezzel végződik. A szerző bemutatja, miként hatottak Réclus és Kropotkin anarchista eszméi Howard, Geddes és Lloyd Wright munkásságára, mely mindenekelőtt a kertvárosok életrehívásában és a közösségi tervezésben bontakozott ki. Ezt azután szembeállítja Le Corbusier totalitárius ideáival, amelyeket bár Sztálin és Mussolini durván kiforgatott, lelkesen váltottak valóra Európa és Amerika számtalan városában. Megismerkedhetünk Brasilia és Chandigarh rémálomszerű városával, majd bepillantást nyerhetünk a gyorsuló tempóban folyó slumösödés és vandál módon elpusztított mikroterek sok ember életét megkeserítő tényeibe.

Hall úgy látja, hogy a tervezők, akik az üzleti élet szolgáltatóivá váltak, és az építésszek, akik a megálmodott előadás díszleteit szállítják, valójában nemigen érdekeltek a társadalmi konfliktusok megoldásában. Pedig a civilizált életet jobban kell óvnunk, mint valaha bármikor.